

6 lat oznaczenia CE¹

Minęło ponad 6 lat od 1 maja 2004 roku, czyli od wejścia Polski do Unii Europejskiej, a niektórzy z nas nadal nie zdają sobie sprawy z obowiązku stosowania unijnego prawa. Dlatego poniżej wymienimy i krótko scharakteryzujemy dyrektywy, z jakimi możemy spotkać się w logistyce.

I. Dyrektywa maszynowa.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
2006/42/WE	Dz.U. 2008.199.1228	TAK

Zakres stosowania:

- maszyny (także nieukończone)
- wyposażenie wymienne
- elementy bezpieczeństwa
- osprzęt do podnoszenia
- łańcuchy, liny, pasy
- urządzenia do mechanicznego przenoszenia napędu.

Dyrektywa ta jest podstawową Dyrektywą, mającą zastosowanie w branży logistycznej, podlegają pod nią wszystkie urządzenia do transportu bliskiego, począwszy od wózków z napędem i układnic, a na przenośnikach z napędem skończywszy. Dyrektywa obejmuje także regały szczególnie posiadające własny mechaniczny napęd, to jest regały typu „pater noster” oraz regały jezdne (mobilne).

II. Dyrektywa dźwigowa.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo Polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
1995/16/WE	Dz.U. 2005.263.2198 i zmieniające Dz.U. 2008.203.1270	TAK

Stosuje się do dźwigów/wind towarowych tam, gdzie kabina umożliwia także transport ludzi. Dyrektywa ta na zastosowanie głównie w przypadkach, gdy budynki magazynu lub centrum logistycznego wyposażone są w windy towarowe umożliwiające przewóz osób w kabinie lub zbliżone do nich urządzenia dźwigowe.

III. Dyrektywa niskonapięciowa.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo Polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
2006/95/WE	Dz.U. 2007.155.1089	TAK

Zakres stosowania obejmuje większość urządzeń, gdzie może wystąpić prąd przemienny o napięciu 50-1000 V; prąd sta-

ły o napięciu 75-1500 V. Dyrektywa ta ma zapewnić bezpieczeństwo urządzeń elektrycznych. Jej stosowanie ma wykluczyć dwa podstawowe niebezpieczeństwa, związane z użytkowaniem prądu elektrycznego, to jest porażenie elektryczne oraz pożar.

IV. Dyrektywa EMC.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo Polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
2004/108/WE	Dz.U. 2007.150.1070	TAK

Zakres stosowania – urządzenia elektryczne. Dyrektywa ta ma zapewnić ochronę przed zewnętrznym polem elektromagnetycznym, jak i generowanie pola, które mogłoby wpływać na pracę innych urządzeń. Dyrektywa nie jest doceniana, a przecież wszystkie zautomatyzowane procesy logistyczne są sterowane za pomocą elementów elektronicznych, a od ich bezpieczeństwa zależy niekiedy nawet życie.

V. Dyrektywa radiowa.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo Polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
1999/5/WE	Dz.U. 2004.73.659	TAK

Zakres stosowania – urządzenia służące do nadawania i odbierania informacji, dołączone bezpośrednio lub pośrednio do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pomocą kabla, terminala radiowego, optycznego lub innego elektromagnetycznego. Dyrektywa służy w logistyce głównie dla zapewnienia bezpieczeństwa transmisji radiowej.

Coraz częściej w branży stosuje się systemy informacyjne, posługujące się jako medium falami radiowymi, a właśnie ta Dyrektywa ma zapewnić bezpieczeństwo ich stosowania. Nie możemy w tym przypadku mówić o wykluczeniu Dyrektywy ze stosowania ze względu na to, że użytkujemy system na terenie firmy. W przypadku fal radiowych, nie mamy do czynienia z medium prywatnym; po drugie – systemy logistyczne posługujące się terminalami radiowymi są zwykle połączone w sposób pośredni z publiczną siecią telekomunikacyjną.

Należy zwrócić uwagę, że system radiowy powinien posiadać oznaczenie CE_{nnnn}, gdzie indeks numeryczny wskazuje na notyfikowaną przy Komisji Europejskiej jednostkę certyfikującą, która potwierdza zgodność wyrobu z obowiązującymi normami. Jeżeli dostawca przekazuje nam system radiowy do użytkowania bez potwierdzenia zgodności poprzez jednostkę notyfikowaną, to przekazuje nam system wadliwy.

¹ CE – graficzne oznaczenie zgodne z rozporządzeniem.

VI. Dyrektywy ciśnieniowe – proste zbiorniki ciśnieniowe oraz urządzenia ciśnieniowe.

Obowiązująca Dyrektywa UE	Rozporządzenie przenoszące na prawo Polskie	Wymóg stosowania oznaczenia CE na urządzeniu
2009/105/WE 1997/23/WE	Dz.U. 2005.263.2200	TAK

Zakres stosowania – zbiorniki ciśnieniowe wytwarzane seryjnie, gdzie ciśnienie wewnętrzne jest większe od 0,5 bara. Obejmuje wszystkie zbiorniki oraz systemy pneumatyczne o podanym powyżej ciśnieniu. Podobnie, jak w przypadku Dyrektywy radiowej, tak w przypadku tej Dyrektywy na prostych zbiornikach ciśnieniowych dostawca powinien podać numer certyfikatu dla danego zbiornika, wydany przez jednostkę notyfikowaną w Komisji dla Dyrektywy.

Podane powyżej krótkie opisy Dyrektyw Wspólnoty Europejskiej nie wyczerpują tematu. Należy jednak pamiętać, że wszystkie podane powyżej urządzenia powinny posiadać oznaczenie CE. Zwykle nie ma szczegółowych wymagań, co do umieszczenia oznaczenia, choć zdarzają się wyjątki. Dlatego najlepiej, aby było ono naniesione na tabliczkę znamionową wyrobu. Należy pamiętać, że w szczególnych przypadkach wymagane są dodatkowe oznaczenia na wyrobie lub modyfikacje oznaczenia CE (na przykład Dyrektywa radiowa).

Poza oznaczeniem CE, dostawca powinien przekazać użytkownikowi wyrobu deklarację zgodności zawierającą wymagane informacje. Nie ma konieczności wydawania osobnych deklaracji zgodności dla wyrobów obejmujących kilka

dyrektyw. Należy jednak pamiętać, aby w takim przypadku deklaracja łączyła w sobie wszystkie wymagane elementy. Dla przykładu, system regałów przejezdnych torowych napędzanych elektrycznie, sterowanych drogą radiową, stosowany często w mroźniach, podlega pod Dyrektywę: maszynową, niskonapięciową, kompatybilności elektromagnetycznej, radiową. Główna tabliczka znamionowa powinna posiadać oznaczenie CE_{nnnn}, gdzie oznaczenie numeryczne wskaże notyfikowaną do Dyrektywy radiowej jednostkę, która zbadała zgodność systemu radiowego z wymaganiami Dyrektywy. Z kolei system przenośników łańcuchowych napędzanych elektrycznie podlega pod dyrektywę: maszynową, niskonapięciową, kompatybilności elektromagnetycznej. Poza oznaczeniem CE na głównej tabliczce znamionowej, łańcuchy przenośnika muszą posiadać znaki wymagane dyrektywą maszynową.

Najciekawsza informacja dla tych, którzy przebrnęli przez – wydawać by się mogło – suchy artykuł o historii 6 lat stosowania Dyrektyw UE: do właściwego oznaczania znakiem CE na urządzeniach oraz przygotowania poprawnej deklaracji zgodności nie możemy dopuścić kogokolwiek. Należy mieć świadomość, że spośród organów wykazanych w Ustawie o systemie oceny zgodności, jako upoważnieni do prowadzenia postępowania w zakresie oddanych do użytkowania wyrobów niezgodnych z zasadniczymi lub innymi wymaganiami, są w branży logistycznej głównie okręgowi inspektorzy pracy. Warto się zastanowić, czy aby nie lepiej poddać nową maszynę kontroli inspektora pracy przy jej odbiorze, niż w razie wypadku ponosić odpowiedzialność za przekazanie pracownikowi narzędzia, którego nie można było uznać za bezpieczne.